



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň Mgr. Sylvy Šiškeové a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobce: **K. P.**, zastoupeného advokátem Mgr. Martinem Moskalem, se sídlem Skořepka 1058/8, Praha 1, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihočeského kraje**, se sídlem U Zimního stadionu 1952/2, České Budějovice, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 12. 2021, č. j. KUJCK 128906/2021, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 31. 8. 2022, č. j. 51 A 4/2022-54,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Stavební úřad Magistrátu města České Budějovice zahájil se žalobcem řízení o odstranění dočasné stavby, neboť uplynula doba jejího trvání a změna v užívání nebyla povolena. Žalobce požádal o změnu v užívání dočasné stavby. Stavební úřad řízení o odstranění stavby přerušil a vyzval žalobce k doplnění potřebných podkladů. Žalobce výzvě stavebního úřadu nevyhověl. Stavební úřad proto řízení o změně v užívání dočasné stavby zastavil a pokračoval v řízení o odstranění stavby; poté nařídil odstranění stavby. Poučení o opravném prostředku bylo v rozhodnutí o odstranění stavby formulováno takto: *Proti tomuto rozhodnutí se lze odvolat do 15 dnů ode dne jeho oznámení ke Krajskému úřadu Jihočeského kraje, odbor regionálního rozvoje, územního plánování a stavebního řádu v Českých Budějovicích podáním u zdejšího správního orgánu.*

[2] Proti rozhodnutí stavebního úřadu podal žalobce odvolání, které zaslal přímo žalovanému. Žalovaný dospěl k závěru, že žalobce podal odvolání opožděně, a proto je rozhodnutím označeným v záhlaví podle § 92 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, bez věcného vyřízení zamítl jako opožděné. Žalovaný neshledal naplnění podmínek

pro zahájení přezkumného řízení ani důvody pro obnovu řízení či pro vydání nového rozhodnutí.

[3] Proti rozhodnutí žalovaného se žalobce bránil u Krajského soudu v Českých Budějovicích, který žalobu zamítl. Soud připustil, že stavební úřad neformuloval poučení o oprávněm prostředku ideálně. Přesto z něj lze dovodit, jaká je lhůta k podání odvolání, od kdy počíná její běh, kdo o odvolání rozhoduje a kterému správnímu orgánu se odvolání podává. Soud zdůraznil, že žalobce podal odvolání opožděně. Neztotožnil se ani s námitkou, že lhůta pro podání odvolání měla být v důsledku chybného poučení prodloužena na 90 dnů. Krajský soud dále uvedl, že opožděnost odvolání brání jeho věcnému projednání. Zdůraznil, že nemůže převzít roli odvolacího orgánu a posoudit důvodnost odvolacích námitek namísto žalovaného.

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) v kasační stížnosti uplatnil důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Podle stěžovatele neplyne adresátovi poučení jednoznačná informace o tom, u kterého správního orgánu má odvolání podat, resp. z něj vyplývá chybný závěr, že odvolání má podat u žalovaného. Krajský soud nezohlednil, že adresátem poučení je právní laik. Poučení musí být přiměřené povaze úkonu a osobním poměrům účastníka. Formulace *u zdejšího orgánu* není úplná ani dostatečná. Stěžovateli nelze klást k tíži, že na základě chybného poučení podal odvolání nesprávně u odvolacího orgánu. Stěžovatel dovozuje, že lhůta pro podání odvolání byla v souladu s § 83 odst. 2 správního řádu zachována po 90 dnů ode dne oznámení rozhodnutí. Stěžovatelovo odvolání bylo žalovanému doručeno dne 18. 8. 2021, tedy v rámci devadesátidenní lhůty. Soud podle stěžovatele posoudil opožděnost odvolání chybně, a není dána překážka věcnému vyřízení. Stěžovatel také namítl, že žalovaný pochybil, neboť se neřídil podle § 92 odst. 1 správního řádu.

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na své rozhodnutí, vyjádření k žalobě a napadený rozsudek.

[6] Kasační stížnost je podána včas, osobou k tomu oprávněnou a míří proti rozhodnutí, proti kterému je kasační stížnost přípustná.

[7] Kasační stížnost není důvodná.

[8] Podstatou sporu je otázka, zda stěžovatel podal včas odvolání proti rozhodnutí stavebního úřadu. Stěžovatel je přesvědčen, že kvůli nesprávnému poučení o oprávněm prostředku ze strany stavebního úřadu se lhůta pro podání odvolání prodloužila z 15 na 90 dnů.

[9] Podle § 83 odst. 1 věty první správního řádu *odvolací lhůta činí 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak*. Podle odst. 2 téhož ustanovení *v případě chybějícího, neúplného nebo nesprávného poučení podle § 68 odst. 5 lze odvolání podat do 15 dnů ode dne oznámení opravného usnesení podle § 70 věty první, bylo-li vydáno, nejpozději však do 90 dnů ode dne oznámení rozhodnutí*.

pokračování

[10] Nejvyšší správní soud pro přehlednost shrnuje podstatné skutkové okolnosti, o nichž v řízení není sporu. Stěžovatel nebyl při doručování rozhodnutí zastížen, písemnost proto byla připravena k vyzvednutí u držitele poštovní licence dne 20. 7. 2021. V důsledku marného uplynutí desetidenní lhůty k vyzvednutí nastala dne 30. 7. 2021 fikce doručení. Poslední den patnáctidenní odvolací lhůty připadl na sobotu 14. 8. 2021. V souladu s pravidly pro počítání lhůt se její konec posunul na pondělí 16. 8. 2021. Stěžovatel podal odvolání k poštovní přepravě dne 17. 8. 2021, tedy po uplynutí patnáctidenní odvolací lhůty, což nepopírá. Tvrdí však, že odvolání učinil včas, neboť lhůta se v důsledku nesprávného poučení prodloužila na 90 dnů.

[11] Nejvyšší správní soud předesílá, že se obdobným případem již zabýval v rozsudku ze dne 20. 12. 2012, č. j. 3 As 85/2012-18. V tam posuzované věci správní orgán formuloval poučení takto: *„Proti tomuto rozhodnutí se lze odvolat do 15 dnů ode dne jeho oznámení ke Krajskému úřadu Libereckého kraje, podáním u zdejšího správního orgánu. Včas podané a přípustné odvolání má odkladný účinek. Proti rozhodnutí o přestupku se může odvolat v plném rozsahu jen obviněný z přestupku.“* Kasační soud v citované věci k námitce, že správní orgán řádně nesplnil poučovací povinnost a že poučení o místu podání odvolání bylo formulováno matoucím způsobem, konstatoval, že poučení obsahovalo všechny náležitosti podle § 68 odst. 5 správního řádu a nebylo v ničem nesprávné. Dodal, že *„důvodem k prodloužení odvolací lhůty podle § 83 odst. 2 správního řádu přitom mohou být jen objektivní vady podaného poučení, nikoliv skutečnost, že si stěžovatel jeden z bodů poučení o své újmě chybně vyložil a subjektivně ho považuje za zavádějící“*. Ve vztahu ke slovnímu spojení *u zdejšího správního orgánu* se plně ztotožnil se závěry krajského soudu, podle něž se toto spojení *„zcela logicky (gramaticky užitím čárky) váže na úřad, který rozhodnutí vydal“*. Podpůrně lze odkázat též na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2003, č. j. 6 A 141/2002-34, č. 228/2004 Sb. NSS. Podle něj z formulačně nepřesného poučení o možnosti podat odvolání, které však obsahuje vše, co požaduje zákon, nelze dovozovat důsledky uvedené v § 132 odst. 4 zákona ČNR č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky (zachování účinků opožděného odvolání v důsledku nesprávného nebo chybějícího poučení).

[12] Podle kasačního soudu v posuzované věci i pro laika z formulace poučení srozumitelně vyplývá, ke kterému úřadu se odvolání podává, pokud je při čtení poučení přiměřeně soustředěný. Takovou míru pozornosti lze od adresáta rozhodnutí spravedlivě vyžadovat (rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci, ze dne 6. 8. 2012, č. j. 63 A 3/2012-46).

[13] Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené ve shodě s krajským soudem uvádí, že formulace užitá stavebním úřadem v poučení (*... proti tomuto rozhodnutí se lze odvolat ... ke Krajskému úřadu Jihočeského kraje, odbor regionálního rozvoje, územního plánování a stavebního řádu v Českých Budějovicích podáním u zdejšího správního orgánu*) splňuje požadavky § 68 odst. 5 správního řádu. Poučení bylo nepochybně možné formulovat přesněji a jednoznačněji, avšak nesprávný výklad ze strany adresáta nemůže vést k závěru o tom, že poučení nesplňuje náležitosti stanovené v § 68 odst. 5 správního řádu. Jelikož formulace užitá stavebním úřadem není neúplná ani nesprávná, nezakládá náhradní lhůtu v délce 90 dnů. Žalovaný tedy zamítl stěžovatelovo odvolání jako opožděné v souladu se zákonem, což správně konstatoval i krajský soud.

[14] K námitce, že žalovaný neshledal důvody pro přezkumné řízení, obnovu řízení ani vydání nového rozhodnutí, Nejvyšší správní soud uvádí, že v takovém případě odvolací orgán není povinen tuto skutečnost sdělovat odvolateli či postoupit žádost o obnovu řízení správnímu orgánu prvního stupně k zamítnutí. Jak navíc uvedl krajský soud, stěžovatel tuto námitku uplatnil po uplynutí lhůty pro podání žaloby. Nejvyšší správní soud se přesto ztotožňuje se závěry krajského soudu, podle nichž žalovaný předpoklady pro vedení některého z těchto řízení neshledal, a své závěry dostatečně odůvodnil.

[15] Kasační soud dodává, že žalovaný zamítl odvolání pro opožděnost a nezabýval se jím věcně. Proto nemohl k věcnému přezkumu přistoupit ani krajský soud, natož soud kasační.

[16] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl podle § 110 odst. 1 věty poslední s. ř. s.

[17] Neúspěšný stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovanému nevznikly náklady nad rámec jeho běžné činnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. dubna 2023

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu